

Regionstyrelsen

Granskning av förebyggande arbetet av fallskador för äldre

På vårt uppdrag har Capire Consulting AB under ledning av Revisionskontoret genomfört en granskning av det förebyggande arbetet för att förhindra fallskador hos äldre.

Granskningen är samordnad med en granskning inom Östersunds kommun. Bedömningar och rekommendationer avseende Östersunds kommun framgår dock inte i denna skrivelse.

Det övergripande syftet har varit att svara på om Regionstyrelsen och Vård- och omsorgsnämnden inom Östersunds kommun har en tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av att det bedrivs ett ändamålsenligt arbete för att förebygga fallskador hos äldre.

Resultatet av granskningen redovisas i bifogad revisionsrapport.

Nedan följer några av de bedömningar och rekommendationer som beskrivs i rapporten:

- Region Jämtland Härjedalen har, enligt vår bedömning, under de år som granskats inte bedrivit ett samlat systematiskt arbete för att förebygga fallskador hos äldre. Framförallt primärvården har saknat ett tydliggjort uppdrag i detta avseende. Registrering av insatser liksom samlad uppföljning och analys har, många gånger på grund av tekniska skäl, inte varit möjliga att genomföra på ett systematiskt sätt. I många fall tillämpas ett snävt perspektiv där verksamheten ser till patienten i den aktuella vårdepisoden och inte i det vidare samhällsperspektivet.
- Vår bedömning är att det under den granskade perioden inte har existerat några gemensamma riktlinjer eller lokala rutiner inom Regionen gällande fallskador. Rutiner för att förebygga vårdskador inklusive fallskador existerar och tillämpas dock vid den sjukhusbaserade vården.
- Ett lokalt vårdprogram för osteoporosvården (vård vid benskörhet) i Region Jämtland Härjedalen färdigställdes 2016. Programmet syftar att stödja arbetet i både primärvården och specialistvården att utreda och behandla bensköra patienter. Vår bedömning är att omhändertagandet av osteoporospatienter och förebyggande av fallskador bland dessa i huvudsak är ändamålsenligt. Däremot saknas en tydlig struktur och rutiner hur denna patientgrupp ska tas om hand i samspel mellan sjukhus och primärvård.
- Det fallförebyggande arbetet i Region Jämtland Härjedalen har under de senaste åren inte har skett i enlighet med ett kvalitativt- och systematiskt arbetssätt. Samlade riktlinjer och rutiner har saknats. Analyser har inte kunnat genomföras i brist på data.

- Under 2018 har en ny struktur – vårdpreventionsrådet – tillskapats och viss projektverksamhet bedrivs i öppenvården. Riskanalyser avseende fall genomförs för patienter som vårdas vid sjukhuset. Fallriskbedömningar görs inom ramen för det ordinarie arbetet inom primärvården, men inga specifika rutiner tillämpas. Dokumentation av genomförda fallriskbedömningar görs ej. Ej heller görs inom Region Jämtland Härjedalen några specifika insatser för att identifiera händelser utanför sjukvårdsmiljön som skulle kunna medföra ökad risk för fall.
- Ingen specifik utbildningsinsats till personalen rörande fallprevention har genomförts under de senaste åren.
- Vår bedömning är att uppföljning av enskilda fallhändelser är tillfredsställande. Däremot brister den samlade uppföljningen av fallskador. Analys av mönster och bakomliggande orsaker till fallskador sker inte systematiskt.
- Information till berörda patienter sker som en del av det dagliga arbetet. Informationsinsatser i övrigt gentemot allmänheten sker i begränsad omfattning vid hälsocentralerna en vecka per år. Vår bedömning är att Regionen inte bedriver någon strukturerad informationsinsats gentemot allmänhet och berörda patientgrupper.
- Strukturerad samverkan mellan aktörerna i vårdens första linje sker i begränsad omfattning och inte i strukturerade former. Forum saknas för många specifika frågor, exempelvis avvikelser i den dagliga samverkan. Samordnad individuell plan (SIP) eller annan gemensam vårdplanering som har betydande potential att överföra information till alla berörda och arrangera samverkan för patienter med risker för skador och sjukdomstillstånd sker i begränsad omfattning.

Vi emotser senast den 2019-06-05 redovisning av vilka åtgärder som regionstyrelsen vidtar eller avser vidta med anledning av granskningsresultatet.

För Region Jämtland-Härjedalens revisorer

Viveca Asproth
Ordförande

Leif Gabrielsson
Revisionsdirektör

Bilaga

Revisionsrapport "Granskning av det förebyggande arbetet av fallskador för äldre"
Rev/18/2018.

Kopia till

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Regiondirektören

Förvaltningschef för hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Områdeschef för Ortopedi

Områdeschef för HIM

Områdeschef för regiondriven primärvård